Ч. 213. Неділя 21 вересня (4 жовтня) 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостсвах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Гостина царя у Відни а Анґлія. — Ситуация на Угорщині. — З Сербії.)

Берлиньска ґазета „Lokal-Anzeiger“ обговорюючи гостину царя в Берлині, каже: „Набирає ся переконаня, що стріча монархів ще в послідній хвили піддала мирови народів незвичайно цінну підпору, та що всі інтриґи сил ділаючих против мира, не вистануть, щоби російскій державі наробити на балканьскім півострові поважного клопоту. По тоастах, виголошених царем і цісарем Франц Йосифом, спекуляция на закаламучене дружних відносин межи Росиєю а Австриєю не має ніякої основи. Обі держави звязані більше як коли небудь з собою, бо обі мають однаковий інтерес удержати дотеперішний стан на балканьскім півострові і зробити непредметовим всяке вмішуванє ся держав до македоньского заколоту. Внаслідок того укріпляє ся надія, що болгарске правительство ще в послідній хвили налякає ся небезпечного кроку до военного виступленя.

Але правда, що із заграниці намовляють болгарске правительство до того. В Европі все ще не знали доси на певно, де треба шукати тої тайної сили, котра уміла піддержувати болгарске жарево війни мимо того, що російский кабінет ділав з цілої сили против того. Від коли в Льондоні на великих зборах в Ст. Джемс Галь всї круги анґлійскої суспільности в асисті архіепископа Кентербері висказали ся зовсім отверто за прогнанєм Турків з Европи і за самостійностию Македонії, отворили ся очи всему сьвітови, хто то поправді стоїть поза македоньским рухом і підбурює народну пристрасть. В Анґлії мають очевидно як найбільший інтерес і тім, щоби Росию о скілько можна занґажувати в кількох місцях і так відвести єї від підприємств в Азиї, котрі можуть бути небезпечні для державного становища Анґлії. Із сеї точки погляду послідна гостина короля Едварда у Відни набирає нового інтересу. Теперішна стріча монархів в Шенбруні єсть доказом, що анґлійский нарід ділає на власне ризико, коли старає ся о то, щоби на Балкані був вічний заколот. Австрия не дасть ся відлучити від Росиї, а то доведе до того, що Анґлія остаточно зробить добру міну до злої гри, як вже давнїйше у всхідній Азиї.

Відносини на Угорщині все ще не змінили ся, а рішуча зміна наступить може аж по виїзді царя. Поки-що зачувати лиш то, що, як доносить Wien. Allg. Ztg., димісия ґрафа Кіна і єї телеґрафічне зголошене якраз підчас гостини царя зробили на Цісаря дуже прикре вражіне. В міродайних кругах беруть ґр. Кінови за зле, що він не умів повести справи так, щоби не змушений був відповідати в справі бесїди др. Кербера, а навіть підозрівають єго о то, що він умисно дав повалити ся.

Дня 29 вересня відкрито в Білграді засїданя скупштини, але без тронової бесїди, котра буде аж тоді відчитана, коли уконституує ся новий кабінет. Кабінет Авакумовича мусів подати ся до димісиї, позаяк в новій палаті показала ся величезна перевага радикальних елементів, на котрі склали ся умірні і скрайні радикали. Межи обома тими партиями веде ся тепер торг о новий кабінет. Говорять загально, що вже нині-вавтра буде утворений новий кабінет під президентурою ґенерала Ґруїча. Вже мала навіть настати згода що-до членів кабінету; лиш ще на міністра війни не можуть згодити ся, бо теперішний шеф ґенерального штабу Путнич (скрайний радикал) і полковник Машин хотіли би самі бути міністрами і роблять велику опозицию. Обі радикальні партиї годять ся на то, щоби проґраму роботи уложити з кількох точок, котрі не викликали би спору, та щоби завести рівновагу в буджеті. Оба радикальні клюби ухвалили зменшити посольскі дієти з 15 на 10 динарів.

---

21)

Пес Баскервілів.

(З анґлійского — Конана Дойля).

(Дальше).

Ми гнали навманя серед темряви, спотикаючи ся о каміне, передираючи ся поміж корчі ялівця, драпаючись на горбки, то збігаючи по узбочах, а все змагали туди, звідки доходив недавно страшний голос. З кождого вершка Гольмс розглядав ся скваплива довкола, але густий сумерк залягав багнища і нїчо не ворушило ся серед дикого пустару.

— Ти бачиш що?

— Нїчо.

— Але... слухай... що се?

Тихий стогін доходив до наших уший. І знов з лївої сторони. Ряд скал кінчив ся тут нагло, творячи стромовину, а на долї лежала якась чорна, безобразна маса. Коли ми підходили поміж каміне чимраз близше, той предмет прибрав все виразнїйший вид. Був се мужчина, що лежав лицем до землї; карк зігнув ся в каблук, голова лежала під ним, рамена піднесені, а ціле тїло скорчене, немов до скоку. Постава була така дивовижна, що зпершу я не міг собі уявити, що в тім станї вийшла душа того чоловіка. Тепер темна стать, над котрою ми оба схилили ся, не видавала найменшого шепту.

Гольмс повів рукою по небіщику, та скоро підніс єї з окликом грози. Сьвітло сірника, котрим засьвітив на хвилю, упало на єго окровавлені пальцї та струю крови, що спливала із скрученої голови. Сьвітло виявило одяг — сер Генрія Баскервіля!

Ми скаменїли з жаху, і віддих завмер нам в грудех.

Нїкотрий з нас не міг на хвилю сумнївати ся. Ми занадто знали той чудацкий одяг, червонявий, півовняний, той самий, в котрім ми узріли єго вперве на улици Бекер. Та ледви ми на него глянули, сірник згас, подібно як згасла наша надія.

Гольмс відотхнув глубоко і мимо темноти я бачив, що єго лице побілїло.

— Падлюка! нїкчемник! — скричав я, затискаючи кулаки. — О, Гольмсе, не прощу собі нїколи, що видав сер Генрія судьбі на поталу!

— Моя вина більша від твоєї, Ватзоне. В погони за подробицями, щоби мати як найбільше певних доказів, я позволив убити свого кліента. Найбільший се удар, який менї лучив ся за весь час моєї кариєри. Але де-ж я міг знати, де я міг знати, що сер Генрі, всупереч всяким осторогам, піде сам оден на багнище, щоби наражати власне житє?

— Ах, і ми чули єго крик... о, Боже, що за крик!... і не вспіли єго уратувати! Де-ж той пес, де та страшна зьвірюка, що лишила єго житя? Може де скрила ся серед скал. А Степлетон, де той скривав ся? Відповість він за сей злочин!

— Відповість. Вже я о се постараю ся. Стрий і братанок замордовані! Оден погиб з переляку, на сам вид зьвіра, котрого уважав за щось надприродного, другий найшов смерть, утїкаючи перед ним. Але тепер мусимо ще доказати, що межи чоловіком а зьвірем заходить сполука. Вправдї зьвіра ми чули, але перед судом присягнути не можемо, що він справдї десь є, бо сер Генрі помер імовірно наслідком упадку. Але кленусь на Бога! Хоч який хитрець, і то зухвалий, той Степлетон, заким минє двайцять чотири годин, опинить ся в моїх руках!

З придавленим серцем стояли ми над поторощеним тїлом, зворушені наглим та несподїваним нещастєм, що так сумно закінчило нашу довгу, важку працю.

Місяць висував ся поволи зза хмар. Ми вийшли на скали, з котрих упав наш нещасний приятель, і з вершка споглядали на багнища, що мерехтїли в срібнім блеску місяця, то знов тонули ще в сумерку. Далеко, в напрямі села Ґрімпен, блимало одно жовтаве сьвітло. Міг се бути лише самітний дім Степлетона. Заклявши дико, я підніс грізно кулаки і спитав Гольмса:

— Чому відразу єго не зловити?

— Не маємо ще повних доказів. Той душегуб обережний до найвисшого степеня і хитрий. В суді ходить не о те, що знає ся, але що можна доказати. Оден наш фальшивий крок, а душегуб може нам ще викрутити ся.

— Так щож пічнемо?

— Завтра будемо мати досить до дїла, не бій ся. Нинї вечером можемо хиба ще віддати послїдну прислугу нашому бідолашному приятелеви.

Новинки.

Львів дня 3-го жовтня 1903.

— Найдост. Архикнязь Леопольд Сальватор переїхав вчера в ночи з Вигоди через Львів до Відня.

— Є. Е. п. Президент висшого суду краєвого др. Александер Тхоржницкий повернув з відпустки і обняв урядоване.

— З драматичного тов. ім. Котляревского. На послідним засіданю виділу вибрано на місце пок. Ю. Ганкевича касиеркою Вп. Олену Гнатюкову (ул. сьв. Софії 9а), а на місце Вп. Ольги Жураківскої вибрано секретарем товариства п. Івана Боднара (Францїшканьска ч. 15 II). Виділ товариства просить висилати всякі грошеві посилки на руки касиерки, а всї инші письма на руки голови тов. Вп. Ілярия Огоновского, площа Академічна ч. 4.

— Зміна власности. З Жидачева пишуть, що президент львівского висшого суду краєвого др. Александер Тхоржницкий продав сими днями свої маєтности Ічнин, Цуцилівції і Покрівці, в жидачівскім повіті, обіймаючі 2000 моргів землї і 600 моргів лїса за 700.000 корон князю Любомирскому.

— Пригода на зелїзници. В середу дня 30 вересня межи стациями Ходоровом а Бориничами наїхав поспішний поїзд, що приходить до Львова о годині 2-ій по полудни, на селянина, що в'їхав був на шини, маючи перед собою отверту рампу. Поїзд відкинув коні і віз о яких 30 метрів. Одному коневи урвав голову, другому поломив всї ноги і розпоров живіт, так, що внутренности розлили ся по шинах. Селянин, що повозив кіньми, потерпів такі значні ушкодженя, що майже нема надії удержати его при житю.

— Смерть під колесами поїзду. Коли онногди поспішний поїзд з Кракова доїздив до Радимна, ішов перед в'їздом до стациї півперек шин двайцятькількалітний син дорожника зелїзничого Стецева з коновкою по воду. Минув вже шини, котрими мав переїздити поспішний поїзд, коли побачив зараз перед собою над'їзджаючий на него тягаровий поїзд. Гадаючи, що всціє ще утечи через перші шини, подав ся назад, однако спотикнув ся на шинах і упав так нещасливо, що поспішний поїзд відтяв ему голову і ноги, а решта тїла полишила ся між шинами. Поїзд задержано і по стверджено лїкарем смерти, рушено з малим спізненем в дальшу дорогу.

— Дефравдация в товаристві щадничім. Краківскі часописи доносять: Знов відкрито дефравдацию в істнуючім в Висничу, бохеньского повіта „Товаристві ощадности і позичок“. Товариство то заложено перед пятьма лїтами на підставі статутів товариств задаткових і розвивало ся оно як на місцеві відносини зовсїм добре. Безплатного веденя інституциї підняв ся контрольор в тамошнім податковім урядї, Заржицкий, котрий допєрва в послїдних роках, коли товариство розвинуло ся лучше, побирав по 300 кор. річної ремунерациї, а при тім, розуміє ся, не обійшло ся без заяв найвисшого признаня і довіря та подяки зі сторони заряду. Сего року одвак завдав собі містоголова надзираючеї ради, один з судових ад'юнктів, досить працї і перевів строгий шконтр каси і книг, а то дало сумний вислїд. Виявило ся, що Заржицкий, котрий сам був заразом директором, лїквідатором і касиером товариства, побирав вправдї звороти позичок і давав сторонам поквітованя, але замість до каси, ховав їх щораз частїйше до власної вишенї. В той спосіб здефраудував в відділї позичок 16.000 кор., а стану вкладок ощадности доси ще не перегляненo. На покрите сего недобору зложила родина Заржицкого забезпечене на кільканалцять моргової реальности, а сам Заржицкий віддав свою полїсу обезпеченя на житє.

— Огнї. В Сороках коло Львова вибух передвчера пополудни огонь і в кількох годинах знищив до тла шість господарств. — В Рогатинї згоріло онногди шість господарских загород вартости до 10.000 кор. — В Войславичах, сокальского повіта, згорів двір п. Радзейовскої, вартости 10.000 кор. Підозріного о підпал нарубка арештувала жандармерия. — В Каролївції коло Заліщик знищив огонь 9 господарств. Шкода виносить до 5000 корон.

— Катастрофа в „судний день“. В Стрілисках нових, місточку бобрецкого повіта, прийшло в ночи з середи на четвер до великого нещастя, котрого причиною була тревога перед пожаром. Именно в хвили, коли всї жиди місточка з виїмком малих дїтий були в біжници, запалив ся в сусїднім домі обрус на столї від перевернеї сьвічки. В наслїдок крику, що горить, настала між женщинами в біжници на першім поверсї страшенна тревога і всї кинули ся до виходу. В тій глотї утратило житє шість осіб. Три женщини: Вася Баран, 26-лїтна, Регіна Зайдель, 28-лїтна і Нанця Берлїнер 54 лїтна погибли на місци, а три другі смертельно покалїчені. Богато осіб крім того єсть лекше поранених. Грізним розмірам нещастя заряджено в той спосіб, що вивалено стїну передїляючу виділ мужескій від женьского і приставлено драбини до вікон першого поверха біжниці.

— З „Труда“. Отсим подаємо до відомости наших Впв. Пань, що засмотрилисьмо склад наш (у Львові, Ринок ч. 39) в богатий вибір полотен, ширтингів, димок, біля столового, рушників, робіт панчошкових н а з и м у для дорослих і для дїтий. Килими краєвого виробу, паски і торбинки скіряні (наймоднїйші), кіптарики з білого сукна (на замовлене з темного) з гарним гафтом. — По причинї відкритя робітнї дамскої конфекциї засмотрилисьмо склад наш також в сукна і суконка на кафтаники, футра і сукнї до спацеру і візитові зимові. — В робітнях наших значно розширених виготовляємо цїлі виправи від найскромнїйших до найбогатших, приймаємо замовленя на виготовлене ковдер і матераців та гафтів і коронок. — Впв. Паням поручаємо наш сальон мод, де знайдуть богатий вибір гарних капелюхів найновійшого париского фасону. — Цїни у нас все умірені. — *Дирекция.*

— Увязнене російского студента. З Борщева доносять, що на кордонї коло Мільницї арештовано якогось російского студента, що хотїв перепачкувати книжки до Росиї.

— Самоубийство. Передвчера в ночи кинув ся на стациї в Перемишли під колеса поспішного поїзду старший комісар зелїзничий Володислав Котурба і погиб на місци. Причиною самоубийства були лихі материяльні відносини.

Ми зійшли опять із стрімкого узбоча і наближили ся до невіпчика, що чорнів ся серед осьвітленого каміня. На вид тїла покривленого в передсмертних судорогах, в моє серце неначе встромив хто ніж, а очи зайшли мраком.

— Треба візвати помочи, Гольмсе. Самі не зможемо занести его до замку... Боже великий, а тобі що такого, ивожеволїв!

Гольмс крикнув, схилив ся над тїлом, а відтак почав донкола скакати, сьміяти ся і стискати мою руку. Я не пізнавав мого поважного, майже в собі скритого приятеля. Так, так, буває часом скритий огонь!

— Борода! борода!... Той чоловік має бороду!...

— Бороду?

— То не сер Генрі... то... але так! то мій сусїд, що утїк з вязниці!

З горичковим поспіхом ми відвернули небіщика, і окровавлена борода показала ся нам в блеску місяця.

Годі було сумнївати ся на вид того виступаючого чола і глубоких, звірячих очий. Я пізнав справдї те саме лице, що бачив его тої ночи над сьвічкою в щелинї скали, лице злочинця Сельджена.

І в одну мить все стало ясне. Пригадую собі, баронет згадував раз про свій старий одяг, котрий дарував Берімморови. Сей знов дав єї Сельдженови, щоби допомочи ему в утечі. Черевики, сорочка, шапка — все було власностию сер Генрія.

Пригода була безпеременно сумна, але та людина по законам свого краю заслужила і так на смерть. Я розказав те все Гольмсови і моє серце стало бити радістно.

— В таким случаю та ґардероба стала причиною смерти бідолахи. Тепер вже аж надто ясне, що до витресованя пса Степлетон ужив якогось предмету, що нaлежав до сер Генрія; після всякої імовірности послужив ему до сего черевик, який пропав у готели; отже пес гонив за Сельдженом. А всеж таки одно тут дивне: звідки Сельджен міг в темнотї знати, що ему грозить?

— Чув певно гаркіт пса.

— Чоловік такої твердої вдачі, як той злочинець, на сам голос пса ледви чи настрашив би ся так дуже, а вже певно не кричав би як божевільний, наражаючи ся на арештоване. Коли судити по крику, який ми чули, мусїв бічи добрий шмат дороги, утїкаючи перед звірем, що пустив ся на него. Звідки він знав про се?

— Для мене ще дивнїйше, чому той пес.... припустім, що всї наші здогади правдиві....

— Я не припускаю нїчого.

— Отже чому той пес нинї бігає свобідно по багнищи? Я думаю, що він не все так гуляє. Степлетон не пустив би зьвірюки, коли б не мав причини надіяти ся, що сер Генрі вийде нинї вечером на багнище.

— З тих двох загадок труднїйше розвязати мою, чим твою, котра незабаром вияснить ся, між тим коли моя остане на все тайною. Питанє тепер, що почати з тїлом нещасного злочинця? Не можемо лишити его на поталу лисам та крукам.

— Я раджу зложити его в найблизшій печері, доки не донесемо поліциї.

— Дуже добре. Сумніваю ся, чи дамо собі раду самі.... Ов, Ватсоне, а то що? Диви, то він.... Що за диявольска відвага! Слухай, не зрадь анї словечком своїх підозрінь.... анї чи-чирк, инакше всї наші пляни нї на що.

Якась стать наближала ся до нас стежкою через багнище; незабаром ми узріли огонь від закуреного циґара, а блїде сьвітло місяця позволило менї розрізнити дрібну стать і живий хід природника. Коли нас побачив, пристанув, а відтак підійшов просто до нас і сказав:

— О.... доктор Ватсон! — се ви? Зі всїх людий на сьвітї вас найменше надіяв ся я тут, серед багнища, в таку пізній порі. Але, мій Боже.... що се? Якийсь ранений. Нї.... чи то не наш приятель сер Генрі?!

Скочив попри мене і нагнув ся над небіщиком. Я чув, як він схлипнув глубоко, циґаро вилетїло ему з руки.

— Хто.... хто се? — вигикав.

— Сельджен, вязень з Прінставн.

Лице Степлетона поблїдло смертельно, але з великою натугою таки поборов своє збентеженє та розчароване. Глянув бистро по черзі на мене та на сер Генрія і сказав:

— До біса, то страшна пригода! Що ему стало ся?

— Здає ся, що розбив собі голову, падучи з тих скал. Я проходжував ся з приятелем по багнищи, коли нагло роздав ся крик.

— Я також чув крик і тому прибіг сюди. Я побоював ся о сер Генрія.

— Чому як-раз о сер Генрія? — спитав я мимохіть.

— Тому, що я просив его на вечер до нас і здивував ся дуже, коли він не прийшов. Ну, а крик на багнищи настрахав мене таки добре.... Але — тут пронизливі очи природника почали бігати від мого лиця до лиця Гольмса — чи не чули ви чого більше понад крик?

— Я нї — відповів Гольмс — а ти?

— І я нї!

— Чому про се питаєте? — сказав Гольмс.

— О, так лише.... атже знаєте, панове, перекази про великого пса, що страшить людий.... Кажуть, що вия часом в ночи. Тому я цікавий, чи не відозвав ся і тепер який голос, що міг би потвердити ті перекази.

— Ми не чули нїчого — сказав я.

— Ну, а чим поясняєте смерть того сїроми?

— Я певний, що вічна тревога перед відкритєм его криївки лишили его розуму. Так отже в приступі божевільства біг по багнищи, дістав ся несьвідомо на ті скали і упавши, розчерепив собі голову.

— Ваш здогад дуже імовірний — сказав Степлетон і відотхнув глубоко, знак, що занав великої полекші. — А якої ви думки, пане Шерльоку Гольмсе?

Мій приятель вклонив ся легко.

— **Найбільшим містом** на сьвіті есть столиця Великої Британії — Льондон і числить 6,581.402 душ населеня (в цілій Галичині було в 1900/1 р. 7,317.023 жителів). Всіх домів есть в Льондоні 928.008, так що пересічно 7 мешканців припадає на один дім. В центральнім Льондоні есть 4,536.441 душ населеня і 571.678 домів. Як в Парижи так і в Льондоні з кождим роком зменшає ся число уродин, а населенє міста зростає головно через еміґрацию з провінциї, що виносить пересічно 22.000 голов річно. Хотяй в Льондоні родить ся більше дітий мужеского як женьского пола, то жіноче населенє перевисшає мужеске о 253.371 осіб, а в дільници Гамштед припадає навіть 159 женщин на 100 мужщин. Особливостию Льондона есть величезний процент, як в ні одним місті, божевільних. В 1902 р. передано з центрального Льондона до заведень для божевільних 16.285 осіб; майже більша частина з них збожеволіла наслідком піяньства. Жебрацтва в Льондоні ще більший процент як у Львові. Досить згадати, що кождий 100-ний Льондонець есть заводовим жебраком; в тім лежить й причина, що в Льондоні бувають часто крадежі і убийства і мало-коли можна спіймати злочинців. Жебраки зорґанізували ся навіть в окреме товариство і заснували власне інформацийне бюро.

— **Помер** у Львові др. медицини Володислав Боґданьский, звістний учитель школи співу і основатель „Лютні", в 65 ім році житя.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. дирекция зелізниць державних** оповіщує: З днем 1 жовтня с. р. зміняє ся дотеперішну назву стациї „Гута Фридриха" лежачу на шляху Звардонь Новий Санч в окрузї ц. к. Дирекциї зелізниць державних в Кракові на Гута Фридриха Спориш."

— **Ціна збіжа** у Львові дня 2 жовтня: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·90 до 8·50; жито 6·25 до 6·40; овес 5·60 до 5·75; ячмінь пашний 4·50 до 4·75; ячмінь броварний 5·25 до 5·75; ріпак 9·70 до 9·30; льнянка —·— до —·—; горох до варення 7·50 до 9·—; вика 5·25 до 5·40; бобик 4·80 до 5·—; гречка —·— до —·—; кукурудза нова —·— до —·—; хміль за 56 кільо 280·— до 230·—; конюшина червона 50·— до 55·—; конюшина біла 50·— до 70·—; конюшина шведска 45·— до 60·—; тимотка 20·— до 23·—.

Телеграми.

Мірцштеґ 3 жовтня. По вчерашнім польованю відбув ся обід, а відтак оба монархи мимо великої зливи оглянули терен ловів.

Будапешт 3 жовтня. Вчерашне засїданє комісиї петицийної, на котрім явив ся також ґр. Кін, не відбуло ся з причини браку комплету.

Петербург 3 жовтня. „Новости" обговорюючи гостину царя у Відни, кажуть, що перед угодою з 1897 р. відносини межи Австро-Угорщиною а Росиєю були відносинами вічного антаґонїзму і конкуренциї, з котрої користали балканьскі держави. Без тої умови було би тепер імовірно прийшло до страшної війни на балканьскім півострові; тепер небезпечність вже минула.

— Як бачу, ви скоро пізнаєте людий — сказав.

— Ми надіяли ся вас в тих сторонах від часу, коли приїхав др. Ватзон. Ви прийшли в пору, щоби стати сьвідком траґедиї.

— Так, дійсно. Не сумніваю ся, що поясненя мого приятеля правдиві. Немиле враженє заберу з собою завтра до Льондону.

— О, ви завтра від'їзджаєте?

— Так.

— Надію ся, що ваші відвідини прояснять дещо події, що так нас занепокоїли.

Гольмс здвиг плечима.

Не все так складає ся, як бажає ся. Дослідникови треба фактів, а не переказів та байок. Доси я не викрив нічого в тій справі.

Мій приятель говорив зовсім щиро та свобідно. Вежи таки Степлетон глядів на него бистро. По хвили звернув ся до мене.

— Я рад би перенести того нещасливця до мого дому, але сестра налякала би ся дуже. Думаю, що коли накриємо єму лице, то може перележати тут безпечно до рана.

Ми так і зробили. Опісля подякувавши Степлетонова за гостинність, з якою нам накидає ся, ми з Гольмсом вибрали ся до Баскервіль Гадь. Природник лишив ся сам. Здалека ми бачили, як ішов поволи знад багнища, а за ним, на осьвітленім узбочу, велика, чорна пляма вказувала, де лежав чоловік, що погиб такою несподіваною смертию.

— Вкінци боремо ся рамя об рамя! — сказав Гольмс по довшій мовчанці. — Алеж той чоловік має нерви! Як він держав ся на вид, що хтось инший упав жертвою его плянів. Не кождий з'умів би так запанувати над собою. Я сказав тобі вже в Льондоні і тепер повторяю, що ми не мали ще з таким противником до діла.

— Шкода лиш, що тебе бачив.

— І я також зразу жалував. Але годі було уникнути сеї стрічі.

— Щож він тепер пічне, коли знає, що ти тут?

— Буде може осторожнійший, а може зробить відразу щось рішучого. Як майже всі досьвідчені лиходії, може занадто довіряє власній мудрости і думає, що нас зовсім підійшов.

— Чому нам не арештувати его відразу?

— Мій дорогий, ти уродив ся на чоловіка діла. Вроджений наклін велить тобі виступати енерґічно. Припустім приміром, що ми арештували би Степлетона сеї ночи; який з того хосен? Не можемо єму нічого доказати. І на тім якраз основує ся его диявольска хитрість. Коли-б ділав при помочи иншого чоловіка, можна би викрити того спільника і зискати сьвідка, але скоро навіть видобудемо того великого пса на дневне сьвітло, не допоможе нам закинути стричок на шию свого пана.

— А прецінь можемо передати справу судови!

— Ніколи в сьвіті!... На якій основі? Самі лише підозріня та здогади не вистарчають. Нас висьміяли би в суді, коли-б ми зголосили ся з такою байкою та з такими доказами.

— А смерть сер Чeрльса?

— Найдено его неживого, без найменших познак насильства. Ти і я знаємо, що він помер із страху, та знаємо, що его так настрашило. Але як переконаємо дванайцятьох обмежених судиїв присяжних? Де сліди пса? Які знаки его зубів? Вправді знаємо, що пес не доторкаєсь небіщика і що сер Черльс помер, заким зьвіря его дігнало. Але мусимо те все доказати, а то поки-що не можливе.

— Ну а пригода з нинішної ночи?

— Ні на що не придасть ся.

(Дальше буде).

Надіслане.

— **Перестoрoга для господинь!** Від ряду літ люблену і всюди з своєї незвичайної доброти знану Катрайнера Кнайпівску каву солодову, від якогось часу зачали дуже часто наслідувати і тим самим давати о много гірші продукти. Щоби охоронитись від подібних наслідовань, повинно ся завсїгди жадати тільки правдивого Катрайнера, а при закупнї уважати, щоби кождий пакет осмотрений був подобієм о. Кнайпа яко маркою охоронною та назвиском Катрайнер.

— **Добре часом комусь пригадати**, що о чімсь пожиточнім забув, або щоесь користне перевидів. Вже від десяти літ перестерігаємо родини для власного добра, щоби звичайній каві надати той для здоровля так пожиточний додаток Катрайнера Кнайпівску каву солодову. На жаль треба ще численним матерям і господиням пригадувати, що Катрайнера Кнайпівска солодова кава есть одинокою домішкою, котра не лиш смак кави поліпшає, але робить єї заразом нешкідливою здоровлю людскому, бо надає їй власности солоду, котрий дуже спасенно ділає на орґанїзм чоловіка. Катрайнера Кнайпівска солодова кава має також і тоту свою непорівнану вагу, що можна єї чисту, то есть без домішки звичайної кави уживати, в тих случаях, де лікарі забороняють каву звичайну уживати, заступає єї зовсім Катрайнера Кнайпівска солодова кава. Ті добрі прикмети солодова кава посїдає лиш в ориґінальних пачках Катрайнера, але всїлякі підроблювания, або кава солодова продавана на вагу, есть звичайним паленим солодом, котрий ніколи тих добрих свойств мати не може.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).